

Uitnodiging professionalisering ILD 2023

BRUSSEL

Woensdag 4 oktober 2023

Herman Teirlinckgebouw

Havenlaan 88, 1000 Brussel

<https://goo.gl/maps/9WMK4xEEemQnn6U7t8>

ANTWERPEN

Woensdag 25 oktober 2023

GO! Koninklijk Atheneum

Franklin Rooseveltplaats 11, 2060 Antwerpen

<https://goo.gl/maps/dF1BaR5h1oKxrn3g9>

GENT

Woensdag 22 november 2023

Arteveldehogeschool campus Kattenberg

Kattenberg 9, 9000 Gent

<https://goo.gl/maps/3c9QFkWopDWaA5Wr6>

HASSELT

Woensdag 29 november 2023

Hogeschool PXL, Campus Elfde-Liniestraat, Gebouw D

Elfde-Liniestraat 23a, 3500 Hasselt

<https://goo.gl/maps/YbNMFnh5fyk8Qp1U7>

Start: 9u

Einde: 15u

1. Professionaliseringsdagen ILD

Ter uitvoering van het Regeerakkoord wordt in het GO! Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap in de derde graad van het secundair onderwijs overgeschakeld van 2 uur levensbeschouwing naar 1 uur levensbeschouwing en 1 uur interlevensbeschouwelijke dialoog, waarbinnen eveneens de minimumdoelen die passen binnen burgerschap worden ingeoefend. Meer bepaald is het de bedoeling om in het bestaande kader van de levensbeschouwelijke vakken de helft van de lesuren te besteden aan de interlevensbeschouwelijke dialoog, en dit in de derde graad van het secundair onderwijs.

De levensbeschouwelijke inspectie en het GO! werkten samen een professionaliseringsaanbod uit voor de leerkrachten levensbeschouwing. De bedoeling hiervan is om leerkrachten zo goed mogelijk voor te bereiden en te ondersteunen tijdens de uitrol van de interlevensbeschouwelijke dialoog. Het gaat hierbij om het pedagogisch en didactisch materiaal dat ontwikkeld is op basis van voorbije proefprojecten, het werken met speciaal hiervoor ontwikkelde leerplannen, het aanscherpen van vaardigheden rond team- en co-teaching, het werken in grote groepen, durven dialogeren en het uitwisselen van kennis en informatie uit de proefprojecten. Dit aanbod wordt georganiseerd in Brussel, Antwerpen, Gent en Hasselt. **Dit zijn vier identieke studiedagen, dus het is de bedoeling om er één uit te kiezen.** Er is geopteerd om dit over verschillende provincies te verspreiden zodat iedereen de kans krijgt om aan te sluiten.

Wat kan je verwachten?

- Inzicht in de visie op ILD;
- Toelichting bij de handleiding en de didactische materialen;
- Een aantal boeiende workshops zoals burgerschap, leerplannen, team- en co-teaching, dialogeren, evaluatie en succeservaringen uit andere scholen;
- Toegang tot didactisch en inspirerend materiaal om zelf uit te testen in de klas;
- Zelf informatie, ideeën en ervaringen delen;

Wat: Professionaliseringsdagen Interlevensbeschouwelijke dialoog

Wanneer: 4 oktober 2023, 25 oktober 2023, 22 november 2023 en 29 november 2023

Voor wie: leraren levensbeschouwelijke vakken & directies

Meer informatie of vragen: joanna.lemmens@g-o.be

Schrijf je nu in voor een dag naar keuze via onderstaande links!

Brussel: <https://forms.office.com/e/mpGxSEQu0A>

Antwerpen: <https://forms.office.com/e/yWBr69ajZF>

Gent: <https://forms.office.com/e/gA4TTwStDh>

Hasselt: <https://forms.office.com/e/2Zxjpvkv9f>

(uiterste inschrijvingsdatum **27 september 2023**)

2. Programma

2.1. Voormiddag

9u	Onthaal met thee en koffie
9u30	Start plenair gedeelte • Welkomstwoord • Opzet en visie ILD (GO! Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap & Levensbeschouwelijke Inspectie) • Toelichting handleiding en addendum (Gottlieb Blokland, inspecteur-adviseur Protestants-evangelische godsdienst en Sabine Van Bogaert, coördinator ILD Scholengroep 5 GO!)
10u30-10u45	Pauze

10u45-11u45	<u>Workshop 1: werken met leerplannen en vanuit levensbeschouwelijk perspectief aan burgerschap werken.</u> In Brussel wordt deze workshop gegeven voor Naïma Lafrarchi (UGent). In Antwerpen, Gent en Hasselt wordt deze workshop gegeven door de levensbeschouwelijke inspectie. Tijdens deze workshop maak je kennis met de ontwerp leerplannen ILD die vanaf september 2023 worden gebruikt in de derde graad van het SO in het GO! Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap tijdens de lessen levensbeschouwing. De leerplannen ILD zijn samengesteld op basis van de minimumdoelen burgerschap enerzijds en de doelstellingen interlevensbeschouwelijke competenties (ILC) anderzijds en omvat zingeving, thema's en perspectieven die ontwikkeld worden binnen de relaties ik – zelf en ik – wereld en burgerschap. De leerplannen sluiten aan bij de levensbeschouwelijke identiteitsontwikkeling die verder reikt dan wat met een minimumdoel- of competentiegerichte pedagogie beoogd wordt. De specifieke aard van de ILD kunnen de ontwikkeling van burgerschapscompetenties bij leerlingen op levensbeschouwelijke wijze ondersteunen. <u>Workshop 2: co-teaching en teamteaching (GO! Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap)</u> Deze workshop focust op de werkvormen rond co- en teamteaching. Tijdens ILD zijn deze onderwijsvormen van groot belang. Bij teamteachen ontstaat een samenwerking tussen verschillende leerkrachten, soms ook van leerkrachten met niet-leerkrachten. De lesgevers willen kwaliteitsvol onderwijs bieden aan elke leerling en vinden dat ze dat beter samen dan alleen kunnen waarmaken. Dit is niet zomaar een samenwerking: de lesgevers bereiden samen (een deel van de) lessen voor, ze voeren ze samen uit en ze reflecteren samen over voorbijgaande lessen. Maar hoe begin je hier nu aan? Teamteaching kan veel verschillende vormen aannemen. Er zijn verschillende manieren om de lestijden in teamteaching te organiseren, om collega's met elkaar te matchen en om leerlingen te groeperen. Je ontdekt het tijdens deze workshop, gegeven door het GO! Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap <u>Workshop 3: Werkvormen om dialoog op leerlingniveau te stimuleren.</u> In Brussel introduceert Eef Cornelissen (onderzoeker, Odisee Hogeschool) op welke wijze een dialogische aanpak het kritisch denken en het wederzijds begrip bij jongeren over gevoelige samenlevingsthema's kan stimuleren. Een klasdialoog gebaseerd op de socratische gespreksmethode en verbindende communicatie biedt jongeren leerkansen om respectvol en doordacht te leren denken over thema's zoals samenleven, rechtvaardigheid en identiteit. Tijdens het gesprek met klasgenoten leren jongeren de kwaliteit van hun oordelen en argumenten samen onderzoeken. Naast kritisch denken staat ook 'waardendenken' centraal. In de dialoog gaan jongeren op zoek naar gedeelde waarden die achter (soms botsende) uitspraken en gedrag schuilgaan en worden ze gestimuleerd om verschillende perspectieven in te nemen. Hoe ziet
--------------------	---

	de wereld eruit vanuit een ander perspectief? Wat is het effect van mijn gedrag op de ander? Wat is onze gedeelde grond, los van de verschillen aan de oppervlakte? En hoe kunnen we respectvol samenleven met iemand die anders denkt dan mij? Tijdens deze workshop worden leerkrachten gevormd om verbindende dialooggesprekken te begeleiden met jongeren in de klas. De leerkracht krijgt gesprekstips mee en uitgewerkt klasmateriaal. Dit materiaal wordt ter beschikking gesteld mits het wordt uitgetest in de klaspraktijk. De workshop is interactief; leerkrachten gaan tijdens de workshop zelf met het dialoogmateriaal aan de slag en oefenen in het begeleiden van dialooggesprekken. In Antwerpen zal deze workshop begeleid worden door Karin Heremans (directie Atheneum Antwerpen), Rudi Audiens (voorzitter Athena- syntax en ere-leraar GO! Koninklijk Atheneum Antwerpen), Mohammed Filali (ere leraar Islam), Cherrif El Farri (expert levensbeschouwing en wetenschap) en het team LBV en burgerschapsleerkrachten van de school. Het GO! Koninklijk Atheneum Antwerpen kent een lange traditie en heeft een jarenlange ervaring in het voeren van een interlevensbeschouwelijke dialoog. Tijdens deze workshop worden verschillende gespreksmethodes en dialoogvormen toegelicht. Tevens wordt de link gemaakt naar de leerlijn burgerschap. Er wordt in het bijzonder gefocust op het Athena-syntax programma waar de link wordt gelegd tussen levensbeschouwingen – wetenschap en kunst. Dit is een schoolprogramma dat haar studenten een kans heeft om zich creatief uit te drukken en hun persoonlijk filosofisch, religieus en wetenschappelijk denken te vormen in de context van een geavanceerde interculturele dialoog. Het heeft als doel leerlingen te laten functioneren in een diverse en pluralistische samenleving waarin wetenschap, kunst en levensbeschouwingen naast elkaar in dialoog gaan. Kunst wordt gebruikt om een verbindend verhaal te ontwikkelen dat dwars doorheen de vakken loopt en levensbeschouwelijke en burgerschapscompetenties verbindt. Deze bijzondere methode geeft de leerlingen de kans om zich creatief uit te drukken en hun persoonlijk, levensbeschouwelijk en wetenschappelijke denken te vormen in de context van een geavanceerde interlevensbeschouwelijke en interculturele dialoog. In Gent verzorgt Dr. Maarten Van Alstein (Senior Onderzoeker, Vlaams Vredesinstituut) een interactieve lezing. Maatschappelijke fenomenen stoppen niet aan de schoolmuren. Wanneer conflicten en polarisatie in de samenleving toenemen, dan ook in de klas. Thema's als migratie, gendergelijkheid of geschiedkundige feiten verhitten de gemoederen. Dat stelt leerkrachten voor een stevige uitdaging. Hoe kan je lesgeven over gevoelige onderwerpen zonder dat het uit de hand loopt? In deze workshop staan we stil bij concrete gesprekstechnieken en werkvormen, in het licht van inzichten uit de wetenschappelijke literatuur. In Hasselt geeft Axcent vzw, een pluralistische organisatie met bijna 20 jaar praktijkervaring rond ILD in Brussel, deze workshop: interlevensbeschouwelijke dialoog, wat is het en wat is het niet? Wat werkt en wat werkt niet? En hoe begin je eraan? In deze workshop gaan we samen op zoek naar antwoorden op deze vragen. We bespreken er o.a. enkele basisbegrippen en principes en delen er ook mogelijke werkvormen om zelf
--	---

	mee aan de slag te gaan in de klas. De begeleiding gebeurt door Axcent vzw, een pluralistische organisatie met bijna 20 jaar praktijkervaring op het vlak van interlevensbeschouwelijke dialoog en uitwisseling in Brussel. <u>Workshop 4: evalueren van ILD</u> Thierry Vervoort, Inspecteur-adviseur Niet-Confessionele Zedenleer en Carolien Milis, Inspecteur-adviseur Rooms-Katholieke Godsdienst, geven een toelichting bij vragen zoals 'Wat evalueren we tijdens ILD?' en 'Hoe evalueren we tijdens of na ILD?'. Tijdens deze workshop krijgen de deelnemers een uiteenzetting over de beoogde of mogelijk vooropgestelde doelen en de manieren waarop deze kunnen aangeboden worden aan de leerlingen. Daarnaast tonen we enkele voorbeelden van evaluatiemethodes die zinvol kunnen zijn bij het evalueren van ILD. <u>Workshop 5: intervisie rond bestaande succesprojecten</u> Tijdens deze workshop zullen er leerkrachten LBV uit verschillende scholen aan het woord komen die al enkele jaren ervaring hebben met het opzetten van ILD in de klas en op school. Hoe zijn ze gestart en hebben ze dit als school en als team aangepakt? Welke hindernissen en valkuilen zijn ze tegengekomen? Welke groei hebben ze doorgemaakt bij hen als leerkracht, maar hebben ze ook gezien bij de leerlingen? Ze geven verschillende, concrete en herkenbare ervaringen vanuit de klaspraktijk mee.
--	--

11u45-12u45	Lunch
--------------------	-------

2.2. Namiddag

12u45-13u45	Workshop B (keuze) Idem aan voormiddag
--------------------	---

13u45-14u	Pauze
------------------	-------

14u-15u	Workshop C (keuze) Idem aan voormiddag
----------------	---

15u	Einde
------------	-------